

18.1.2007

556/303/2006

TURUN HALLINTO-OIKEUDELLE

Askaisten kunnanvaltuuston 18.12.2006 päätös 51 § Askaisten Louhisaaren osayleiskaavan hyväksyminen

Valittaja:
Museovirasto

Valittajan asiamies:

Inari Paukkula,
hallintojohtajan sijainen, varatuomari
Museovirasto
Nervanderinkatu 13, PL 913, 00101 Helsinki
puh: (09) 4050 9353, fax: (09) 4050 9300

Vaatimukset:

Museovirasto vaatii, että Askaisten kunnanvaltuuston päätös 18.12.2006 (51 §) kumotaan ja asia palautetaan valmisteltavaksi siten, että Museoviraston esittämät näkökohdat otetaan huomioon.

Perustelut:

Museovirasto uudistaa Turun hallinto-oikeudelle 29.4.2004 osoittamassaan valituksessa ja 14.1.2005 antamassaan vastaselityksessä esitetyn näkemyksen, jonka mukaan Louhisaaren osayleiskaavassa ns. Louhen alueelle (RN:o 1:42) osoitettu asuinaluevaraus muuttaa merkittävästi valtakunnallisesti arvokasta kulttuurihistoriallista ympäristöä.

Kaavaratkaisu ei turvaa alueen kulttuurimaisemaan ja rakennettuun ympäristöön liittyviä valtakunnallisia kulttuuriperintöarvoja maankäyttö- ja rakennuslain tarkoittamalla tavalla.

Koko kunnan kattava yleiskaava hyväksyttiin Askaisten kunnanvaltuustossa 29.3.2004. Turun hallinto-oikeus kumosi 28.6.2005 yleiskaavan Lounais-Suomen ympäristökeskuksen valituksen johdosta nyt kaavoitettavan alueen osalta. Perusteluina oli, että kaava ei takaa valtakunnallisesti merkittävän Louhisaaren kartanolinnan kulttuuriperinnön säilymistä. Hallinto-oikeus edellytti, että kulttuurihistoriallisesti arvokas alue on suunniteltava kokonaisuutena.

Alue on sekä valtakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta (mais) että valtakunnallisesti merkittävää kulttuuriympäristöaluetta. Osayleiskaavan kh-merkintä (kulttuurihistoriallisesti merkittävän ympäristön raja) noudattaa voimassa olevaa ohjeellista valtakunnallisesti merkittävän Mynämäenlahden kulttuuriympäristön rajaa (RKY 1993). Museovirasto on esittänyt aluerajauksen

tarkistusta (19.11.2004 lähetetyt lausuntopyynnöt Varsinais-Suomen alueelle) saatuaan uutta tietoa Louhisaaren 350 juhluvuoteen liittyneissä tutkimusprojekteissa (ks. Louhisaaren kartano, suku ja rälssi, säteri ja kirkko, Museovirasto 2005).

Alue on vahvistuneessa seutukaavassa kulttuurihistoriallisen suojelun maa- ja metsätalousaluetta. Asuntojen rakentaminen on siten voimassa olevan seutukaavan vastaista.

Asuinalueelle (uudistuvat ja muuttuvat alueet –merkinnällä) esitetään osayleiskaavassa enintään kuusi omakotitalon rakennuspaikkaa (yhteensä 1500 k-m²). Museoviraston käsityksen mukaan asuinrakennusten rakentamisen ei mitenkään voida katsoa edistävän kulttuurimaisema-arvojen säilymistä. Se seikka, että alue on osayleiskaavan määräystekstin mukaan "tarkoitettu suunniteltavaksi asemakaavalla" ei mitenkään auta asiaa.

Museovirasto toistaa näkemyksensä, jonka mukaan uusien omakotitalojen rakentaminen ei sovellu Suomen oloissa ainutlaatuisen merkittävän, myöhäiskeskiajalta lähtien muodostuneen Louhisaaren rälssikartanon maisemarakenteeseen ja kulttuuriympäristöön. Louhisaaren kartanoa mahdollisesti edeltänyttä varhaisempaa asutusta on tutkimusten perusteella syytä etsiä nykyistä kartanomäkeä suojaisammasta paikasta juuri vanhimpien peltojen ääreltä (ks. Louhisaaren kartano, suku ja rälssi, säteri ja kirkko, Museovirasto 2005).

Louhen alueelle kohdistuvat suojeluintressit ovat olleet kaavan laatijan tiedossa. Museovirasto on esittänyt kantansa lausunnoissaan 1.3.2002, 27.8.2003, 14.11.2006 sekä maanomistajana tekemissään muistutuksissa 11.4.2003, 14.7.2003 ja 18.2.2004.

Edellä esitetyn perusteella Museovirasto vaatii Askaisten kunnanvaltuuston päätöksen kumoamista ja osayleiskaavan palauttamista kunnanvaltuustolle uudelleen valmisteltavaksi siten, että Museoviraston näkökohdat otetaan huomioon.

Pääjohtaja,
valtioneuvosto

Paula Purhonen

Hallintojohtajan sijainen,
ylitarkastaja

Inari Paukkula

Liitteet:

1. Ote Askaisten kunnanvaltuuston pöytäkirjasta 18.12.2006.
2. Mynämäenlahden kulttuurimaisemaa koskeva kohdearviointi "Rakennettu kulttuuriympäristö, valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt" –julkaisusta s. 27 (Museoviraston rakennushistorian osaston julkaisu 16, 1993)
3. Louhisaaren kartanoa ja Askaisten kirkkoa koskeva tarkistettu aluerajaus liittyen vuoden 1993 selvityksen tarkistustyöhön, Museoviraston ehdotus 19.11.2004
4. Louhisaaren kartano, suku ja rälssi, säteri ja kirkko, Museovirasto 2005.
5. Museoviraston lausunnot 1.3.2002, 27.8.2003, 14.11.2006 sekä muistutukset 11.4.2003, 14.7.2003 ja 18.2.2004.

MIs